

Total No. of Printed Pages—15

5 SEM TDC GEED (CBCS) GE 501/502/503

2 0 2 5

(Nov/Dec)

EDUCATION

(Generic Elective)

Paper : GE-501/502/503

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

Paper : GE-501

(Education in Pre-Independent India)

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

(a) 'বেদ' শব্দৰ অৰ্থ কি ?

What is the meaning of the word 'Veda' ?

(2)

- (b) 'ত্রিপিটক' মানে কি ?
What is meant by 'Tripitaka'?
- (c) কেৰী, ৱাৰ্ড আৰু মাৰ্চমেনক _____ বুলি জনা যায় ।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
Carey, Ward and Marshman were known
as _____.
- (Fill in the blank)
- (d) লৰ্ড কাৰ্জন _____ চনত ভাৰতলৈ আহে ।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
Lord Curzon came to India in the year
_____.
- (Fill in the blank)
- (e) অসমত মিছনেৰীসকলৰ শৈক্ষিক কাৰ্যকলাপ এটা উল্লেখ
কৰা ।
State one educational activity of
Missionaries in Assam.
- (f) বুনিয়াদী শিক্ষাৰ প্ৰথম সন্মিলনখন কেতিয়া অনুষ্ঠিত
হৈছিল ?
When was the First Conference of Basic
Education held?
- (g) কোন চনত চেদলাৰ আয়োগ গঠিত হৈছিল ?
In which year was the Sadler
Commission formed?

26P/502

(Continued)

(3)

- (h) _____ ক ভাৰতীয় শিক্ষাৰ মেগনা কাৰ্টা বুলি কোৱা হয় ।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)
_____ has been called as the Magna
Carta of Indian education.

(Fill in the blank)

2. তলত দিয়াবোৰৰ চমু টোকা লিখা/উত্তৰ দিয়া : 5×4=20

Write short notes on/Answer the following :

- (a) বৌদ্ধ যুগত নাৰী শিক্ষা
Women education in Buddhist period
- (b) দেশীয় শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
Characteristics of indigenous education
system
- (c) উচ্চ শিক্ষাত হাৰ্টাৰ আয়োগৰ পৰামৰ্শসমূহ উল্লেখ কৰা ।
State the recommendations of Hunter
Commission on higher education.
- (d) বৃত্তিমূলক শিক্ষাত চাৰ্জেন্ট কমিটিৰ পৰামৰ্শসমূহ উল্লেখ
কৰা ।
State the recommendations of Sargent
Committee on vocational education.

3. বৌদ্ধ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰধান বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি ? বৌদ্ধ শিক্ষা
ব্যৱস্থা আৰু বৰ্তমান ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ এক তুলনামূলক
আলোচনা আগবঢ়োৱা ।

6+7=13

26P/502

(Turn Over)

(4)

What are the salient features of Buddhist education system? Compare Buddhist education system with the present education system of India.

অথবা /Or

মুছলমান যুগত ভাৰতৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে বৰ্ণনা কৰা।
বৈদিক শিক্ষা ব্যৱস্থা আৰু মুছলমান যুগৰ শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ মাজৰ
পাৰ্থক্যসমূহ লিখা। $7+6=13$

Describe the education system of India in Muslim period. Write the differences between the Vedic and Muslim education system.

4. ভাৰতত খ্ৰীষ্টান মিছনেৰীসকলৰ শিক্ষাৰ প্ৰধান কেন্দ্ৰসমূহ কি কি
আছিল? ভাৰতৰ শিক্ষালৈ মিছনেৰীসকলৰ অৱদানৰ বিষয়ে
লিখা। $8+5=13$

What were the main centres of Christian Missionary in India? Write the contribution of Missionaries towards Indian education.

অথবা /Or

ভাৰতীয় শিক্ষালৈ মেক'লেৰ অৱদান সম্পৰ্কে লিখা। মেক'লেৰ
প্ৰতিবেদনৰ সমালোচনা কৰা। $8+5=13$

Write about Macaulay's contribution to Indian education. Criticise Macaulay's Minute.

(5)

5. লৰ্ড কাৰ্জনৰ প্ৰাথমিক আৰু মাধ্যমিক শিক্ষানীতিৰ সম্পৰ্কে
লিখা। $7+6=13$

Write the policy of Lord Curzon on primary and secondary education.

অথবা /Or

উডৰ ঘোষণাপত্ৰৰ প্ৰধান পৰামৰ্শৱলী আলোচনা কৰা। উডৰ
ঘোষণাপত্ৰৰ দোষ আৰু গুণসমূহ লিখা। $7+(3+3)=13$

Discuss the main recommendations of Wood's Despatch. Write the merits and demerits of Wood's Despatch.

6. বুনীয়াদী শিক্ষাৰ মূল নীতিসমূহ লিখা। বুনীয়াদী শিক্ষাৰ
অকৃতকাৰ্যতাৰ কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা। $8+5=13$

Write the main principles of basic education. Discuss the causes of failure of basic education.

অথবা /Or

ভাৰতীয় শিক্ষাৰ উন্নতিৰ বাবে হাৰ্ট'গ কমিটিয়ে আগবঢ়োৱা
পৰামৰ্শবোৰ কি কি? ভাৰতৰ শিক্ষা পদ্ধতিলৈ এই কমিটিৰ
প্ৰভাৱৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। $8+5=13$

What are the recommendations of Hartog Committee for the development of education in India? Discuss its impact on education system in India.

(6)

Paper : GE-502

(Guidance and Counselling)

1. তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

- (a) নিৰ্দেশনাৰ এটা প্ৰয়োজনীয়তা লিখা।
Write one need of guidance.
- (b) পৰামৰ্শ প্ৰদানৰ এটা আহিলা হিচাপে সমাজমিতি পদ্ধতিৰ এটা সুবিধা লিখা।
Write one merit of sociometry as a tool of counselling service.
- (c) উত্তম পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
Mention one characteristic of good counselling process.
- (d) মিশ্ৰিত ধৰণৰ পৰামৰ্শদান সেৱা কি ?
What is mixed form of counselling service?
- (e) অনিৰ্দেশাত্মক পৰামৰ্শদানৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।
Write one characteristic of non-directive counselling.
- (f) শৈক্ষিক আৰু বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাৰ এটা পাৰ্থক্য লিখা।
Write one difference between educational and vocational guidance.

(7)

(g) উত্তম নিৰ্দেশনা কাৰ্যসূচীৰ এটা গুৰুত্ব লিখা।
Write one importance of good guidance programme.

(h) মাধ্যমিক স্তৰত নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদান সেৱা ব্যৱস্থাপনাৰ এটি নীতি উল্লেখ কৰা।
Mention one principle of organization of guidance and counselling programme at secondary level.

2. চমু টোকা লিখা : 4×5=20

Write short notes on :

- (a) সংস্থাপন সেৱা
Placement service
- (b) শৈক্ষিক তথ্যৰ পৰিসৰ
Scope of educational information
- (c) প্ৰাক্-বিদ্যালয় স্তৰত নিৰ্দেশনা
Guidance at pre-school level
- (d) সমযোজনৰ বাবে পৰামৰ্শদান
Counselling for adjustment
- (e) বিশেষ দলৰ ক্ষেত্ৰত নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানৰ ভূমিকা
Role of guidance and counselling for special groups

(8)

3. নিৰ্দেশনাৰ দাৰ্শনিক আৰু মনোবৈজ্ঞানিক ভিত্তি বৰ্ণনা কৰা।

5+5=10

Describe philosophical and psychological bases of guidance.

অথবা / Or

ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনা মানে কি? ব্যক্তিগত নিৰ্দেশনা আৰু সামাজিক নিৰ্দেশনাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

3+7=10

What is meant by personal guidance? Differentiate between personal and social guidance.

4. পৰামৰ্শদানৰ পৰিসৰৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা। পৰামৰ্শদানৰ নীতিসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

5+5=10

Write briefly the scope of counselling. Describe the principles of counselling.

অথবা / Or

নিৰ্দেশনাত্মক পৰামৰ্শদান কি? নিৰ্দেশনাত্মক পৰামৰ্শদানৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ লিখা।

2+(4+4)=10

What is directive counselling? Write the advantages and disadvantages of directive counselling.

5. ভাল সঞ্চিত বৃত্তান্ত পত্ৰ এখনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা। সঞ্চিত বৃত্তান্ত পত্ৰৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ লিখা।

4+(3+3)=10

Write the characteristics of a good cumulative record card. Write the advantages and disadvantages of cumulative record card.

26P/502

(Continued

(9)

অথবা / Or

সাক্ষাৎকাৰৰ প্ৰকাৰসমূহ বৰ্ণনা কৰা। সাক্ষাৎকাৰৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ লিখা।

4+(3+3)=10

Describe the types of interview. Write the advantages and disadvantages of interview.

6. শৈক্ষিক নিৰ্দেশনা মানে কি? শৈক্ষিক নিৰ্দেশনাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

4+7=11

What is meant by educational guidance? Explain the characteristics of educational guidance.

অথবা / Or

বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনা কি? জীৱিকা ক্ষেত্ৰৰ সমযোজনত বৃত্তিমূলক নিৰ্দেশনাৰ ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা।

4+7=11

What is vocational guidance? Describe the role of vocational guidance in occupational adjustment.

7. এজন ভাল পৰামৰ্শদাতাৰ গুণাবলী ব্যাখ্যা কৰা। পৰামৰ্শদান প্ৰক্ৰিয়াত পৰামৰ্শদাতাৰ ভূমিকা লিখা।

6+5=11

Explain the qualities of a good counsellor. Write the role of counsellor in counselling process.

26P/502

(Turn Over)

(10)

অথবা /Or

নিৰ্দেশনা আৰু পৰামৰ্শদানত প্ৰধান শিক্ষক আৰু অভিভাৱকৰ
ভূমিকা বৰ্ণনা কৰা। 6+5=11

Describe the role of Headmaster and parents
in guidance and counselling.

26P/502

(Continued)

(11)

Paper : GE-503

(Value Education)

1. তলৰ উক্তিসমূহ শুদ্ধ নে অশুদ্ধ উল্লেখ কৰা : 1×4=4

State whether the following statements are
correct or incorrect :

(a) 'Value' শব্দটো লেটিন ভাষাৰ 'valere' শব্দৰ পৰা
উৎপন্ন হৈছে।

The word 'value' is originated from the
Latin word 'valere'.

(b) সাধুকথা কোৱাটো মূল্যবোধ শিক্ষা প্ৰদানৰ এক কৌশল।
Storytelling is a technique of imparting
value education.

(c) ১৯৩৭ চনৰ বাৰ্ধা শিক্ষা সন্মিলনৰ অধ্যক্ষ আছিল
ড॰ জাকিৰ হুছেইন।

The Chairperson of Wardha Education
Conference, 1937 was Dr. Zakir Husain.

(d) 'Peace' শব্দটো লেটিন ভাষাৰ 'pax'ৰ পৰা উৎপন্ন
হৈছে।

The word 'peace' is derived from the Latin
word 'pax'.

26P/502

(Turn Over)

2. খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

Fill in the blanks :

1×4=4

(a) শান্তিনিকেতন _____ ত অৱস্থিত।

Shantiniketan is situated in _____.

(b) _____ এ নান্দনিক শিক্ষাৰ পৃষ্ঠপোষকতা কৰিছিল।

_____ had patronized aesthetic education.

(c) আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় শান্তি দিৱস _____ তাৰিখত পালন কৰা হয়।

The International Peace Day is observed on _____.

(d) একাধৰ প্ৰকাৰ দুটা হৈছে আভ্যন্তৰীণ একাধৰ আৰু _____ একাধৰ।

The two types of integrity are internal integrity and _____ integrity.

3. চমু টোকা লিখা :

Write short notes on :

4×5=20

(a) মূল্যবোধৰ উৎস হিচাপে সামাজিক-সাংস্কৃতিক পৰম্পৰা Socio-cultural tradition as source of values

(b) মূল্যবোধ শিক্ষাৰ ব্যৱহাৰিক পদ্ধতি

Practical method of value education

(c) শান্তি শিক্ষাৰ উদ্দেশ্যসমূহ

Objectives of peace education

(d) গণতান্ত্ৰিক মূল্যবোধ

Democratic values

(e) সহযোগিতামূলক শিকনৰ সুবিধাসমূহ

Advantages of cooperative learning

4. মূল্যবোধ মানে কি? শিশুসকলৰ মূল্যবোধ গঠনত পিতৃ-মাতৃ আৰু শিক্ষকৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা।

2+4+5=11

What is meant by values? Explain the role of parents and teachers in developing values of children.

5. মূল্যবোধ শিক্ষা মানে কি? জীৱনীমূলক পদ্ধতিৰ সহায়ত প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত মূল্যবোধ শিক্ষা কেনেদৰে প্ৰদান কৰিব পাৰি, ব্যাখ্যা কৰা।

2+5=7

What is meant by value education? Explain how value education can be imparted to primary school children through biographical method.

(14)

অথবা /Or

একবিংশ শতিকাত মূল্যবোধ শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা বৰ্ণনা কৰা।

Describe the need for value education in the 21st century.

6. মূল্যবোধ শিক্ষাৰ ধৰ্মীয় দিশৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

Explain the religious dimension of value education.

অথবা /Or

মূল্যবোধ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰহণ কৰা বিভিন্ন নীতি আৰু কাৰ্যসূচী বৰ্ণনা কৰা।

Describe the different policies and programs taken in India for value education.

7. শ্ৰী অৰবিন্দৰ আধ্যাত্মিক শিক্ষাৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

Discuss the concept of spiritual education of Sri Aurobindo.

8. শান্তি শিক্ষা প্ৰদানৰ পদ্ধতি হিচাপে স্ব-শিকন আৰু সমস্যা সমাধান পদ্ধতিৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

5+5=10

Discuss the importance of self-learning and problem solving as methods of imparting peace education.

26P/502

(Continued)

(15)

অথবা /Or

সহ-পাঠ্যক্রমিক কাৰ্যাৱলীৰ জৰিয়তে কেনেদৰে শান্তি শিক্ষা প্ৰদান কৰিব পাৰি, ব্যাখ্যা কৰা।

10

Explain how peace education can be imparted through co-curricular activities.

9. অধ্যৱসায়ে মানুহ এজনক জীৱনত উৎকৰ্ষ লাভ কৰাত কেনেদৰে সহায় কৰে, ব্যাখ্যা কৰা।

9

Explain how perseverance can help a person to achieve excellence in life.

5 SEM TDC GEED (CBCS) GE
501/502/503

26P—5000/502